

Mosaikk barnehage

Årsplan
progresjonsplan
og kalender

2023

Vi tar ditt barn på alvor!

URTEHAGEN
Mosaikk barnehage

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Om barnehagen	4
Verdigrunnlaget til Urtehagen Barnehager	4
Satsningsområder for 2023	5
Islam	7
Tilvenning	8
Vennskap og fellesskap	9
Omsorg	10
Læring	11
Språk og kommunikasjon	12
Digital praksis	13
Livsmestring og helse	13
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	14
Samarbeid hjem – barnehage	15
Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole	15
Progresjonsplan – de syv fagområdene	17
Styringsdokumenter	21

Forord

Velkommen til nytt barnehageår!

Vår barnehage drives etter lov om barnehager med forskrifter. Årsplanen med progresjonsplan gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for å nå disse.

Ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen med progresjonsplanen som et arbeidsdokument. Barnehagen utarbeider detaljerte planer som beskriver hvordan barnehagen konkret arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen.

Planene skal gi foreldre et godt innblikk i barnehagens arbeid, og vise en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene.

Daglig leder i barnehagen har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan med progresjonsplan i samarbeid med ansatte og foreldre.

Barnehagens årsplan med progresjonsplan, fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU).

Vår visjon: Vi tar ditt barn på alvor!

Om barnehagen

Mosaikk barnehage er en privat barnehage. Barnehagen har 62 barn mellom 3 og 6 år, fordelt på tre avdelinger og 13 ansatte. I tillegg til dette har vi en kokk i 40 % stilling. Vår barnehage ligger sentralt på Grønland i nyoppussede og lyse lokaler.

Barnehagen vår er mangfoldig barnehage med islamsk formålsparagraf. Vi ønsker alle barnvelkommen til vår barnehage uansett bakgrunn.

Avdelingene:

Rubin:	Tlf. 48 22 95 96	E-post: rubin@urtehaven.com
Tigerøye:	Tlf. 48 25 29 41	E-post: tigeroye@urtehaven.com
Ørkenrose:	Tlf. 48 25 27 13	E-post: orkenrose@urtehaven.com
Daglig leder:	Tlf. 92 62 53 61/	E-post: mosaikk@urtehaven.com

Hjemmesiden vår: www.mosaikk.barnehage.com

Instagram: [mosaikk.barnehage](https://www.instagram.com/mosaikk.barnehage)

Åpningstidene:

Mandag – fredag: 07.30-17.00

Barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av et barnehageår og holdes stengt ved nasjonale helligdager, samt jul - og nyttårsaften.

Onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl. 12. I tillegg er barnehagen stengt tre uker isommer. I romjulen har vi noe redusert åpningstid; 08.00-16.00.

Verdigrunnlaget til Urtehaven Barnehager

Vi tar ditt barn på alvor!

Vi møter barnets behov for omsorg og trygghet. Vårt langsiktige mål er å bidra til at hvert enkelt barn skal oppleve selvstendighet og tilhørighet i det norske samfunnet. Vi legger stor vekt på å se hvert enkelt barn, deres ulike behov, og å gi den støtten som trengs for at barnet skal oppleve en best mulig utvikling. Vi passer på at alle barn har lekekamerater, at de inkluderes og får medvirke i fellesskapet. Vi skaper gode minner. Vi imøtekommer barnets initiativ og vi undrer oss sammen med barna. Vi engasjerer oss i barnets virkelighet! Alt skjer i tett samarbeid med deg som foresatt – det er du som kjenner ditt barn best. Norge er et mangfoldig samfunn og i det norske samfunnet finner vi mange ulike familier med forskjellige bakgrunner og samlivsformer. Barnehagen skal gjenspeile samfunnet og vi har fokus på respekt, inkludering og likestilling. I vårt arbeid ønsker vi å bidra til at alle barn utvikler trygghet og stolthet over egen bakgrunn, og vi ønsker å bidra til utvikling av positiv nysgjerrighet og respekt overfor andres bakgrunn.

Vi bryr oss om ditt barns *fortid, nåtid og framtid*.

Satsningsområder for 2023

- ◆ Sårbare barn
- ◆ Inkludering, fellesskap og forebygging av mobbing
- ◆ Den gode leken

Sårbare barn

Barnehagen kan være en viktig arena for tidlig hjelp til sårbare barn. Personalet i barnehagen har stor betydning og kan bidra til å endre barns utvikling i positiv retning. Ved å legge til rette for tidlig innsats i barnehagen så kan vi utgjøre en stor forskjell i barnas liv. Sårbare barn kan ikke lett defineres. Det er mange faktorer som spiller inn. Det kan være barn med sosio emosjonelle behov, barn med språklige utfordringer, barn fra levekårsutsatte områder, barn med en diagnose eller barn med andre behov. Felles for sårbare barn er at de trenger en personalgruppe som er sensitive for å fange opp og tilrettelegge for tidlig innsats. Dette året vil vi jobbe med å skaffe oss mer kunnskap og kompetanse om sårbare barn. Vår barnehage skal være tilrettelagt for alle barn.

Inkludering, fellesskap og forebygging av mobbing

Urtehaven barnehager AS skal ha økt satsning på inkludering, fellesskap og forebygging av mobbing.

Forebygging av mobbing og inkluderende fellesskap skal vi jobbe målrettet med. I dette arbeidet vil vi også ha fokus på tilvenning, samt overgangen fra barnehage til skole.

Vi skal bruke Oslostandardene for:

- ◆ Tilvenning og de yngste barna i barnehagen
- ◆ Arbeid mot mobbing
- ◆ Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Erfaringsmessig så ser vi at et godt samarbeid med skolene har stor betydning, vi ønsker å få til et tettere samarbeid med skolene og AKS i bydelen.

Foreldrene er vår største ressurs i arbeidet med inkludering i barnehagen. Vi bruker dialogspill og refleksjonsoppgaver om vennskap, inkludering og mobbing på foreldremøter.

Å arbeide med inkludering og fellesskap i barnehagen betyr også å ha fokus på barns vennskap.

Barn er lekende vesener og gjennom leken får barna opplevelser og erfaringer som de

tarmed seg videre.

Å leke med andre utvikler den sosiale kompetansen.

I lek med andre bygger barna relasjoner og øver seg på samspill.

Vi ønsker at barna i våre barnehager skal få oppleve magiske lekestunder og vennskap.

Den gode leken

Å leke er en av barns måter å være og uttrykke seg på. Leken har derfor en sentral plass i Mosaikk barnehage. Vi tilrettelegger både tid, rom og gode vilkår for barna til å leke. I «den gode leken» opplever barna at det er lystbetont og frivillig. I den gode leken skjer det ofte overraskende og uforutsigbare ting, som kan føre til at barn kan glemme tid og sted. Den er drevet av indre motivasjon og er «på liksom».

Barna blir delt inn i mindre grupper under «den gode leken». Det kan være mer planlagte eller spontane grupper av barn. Hensikten med denne inndelingen kan være å skape mer ro og konsentrasjon, fremme kontakt og stimulerer til vennskap mellom barna, trene på spesifikke områder som språk, motorikk og sosiale ferdigheter.

Vi ønsker at det fysiske miljøet skal fremme «den gode leken». Vi ser det fysiske miljøet i Mosaikk barnehage som en viktig resurs og vi omtaler det som «rommet som den tredje pedagog». Det fysiske miljøets viktigste oppgave er å oppmuntre barnet til ulike typer for lek.

Personalet har sentral rolle i barnas lek. Vi er voksne som er til stede fysisk og psykisk som kan oppdage innholdet i leken, og hvilke roller og sosial status barna har i den. Da har vi også grunnlag for å vurdere om det er nødvendig å beskytte, bekrefte eller berike leken.

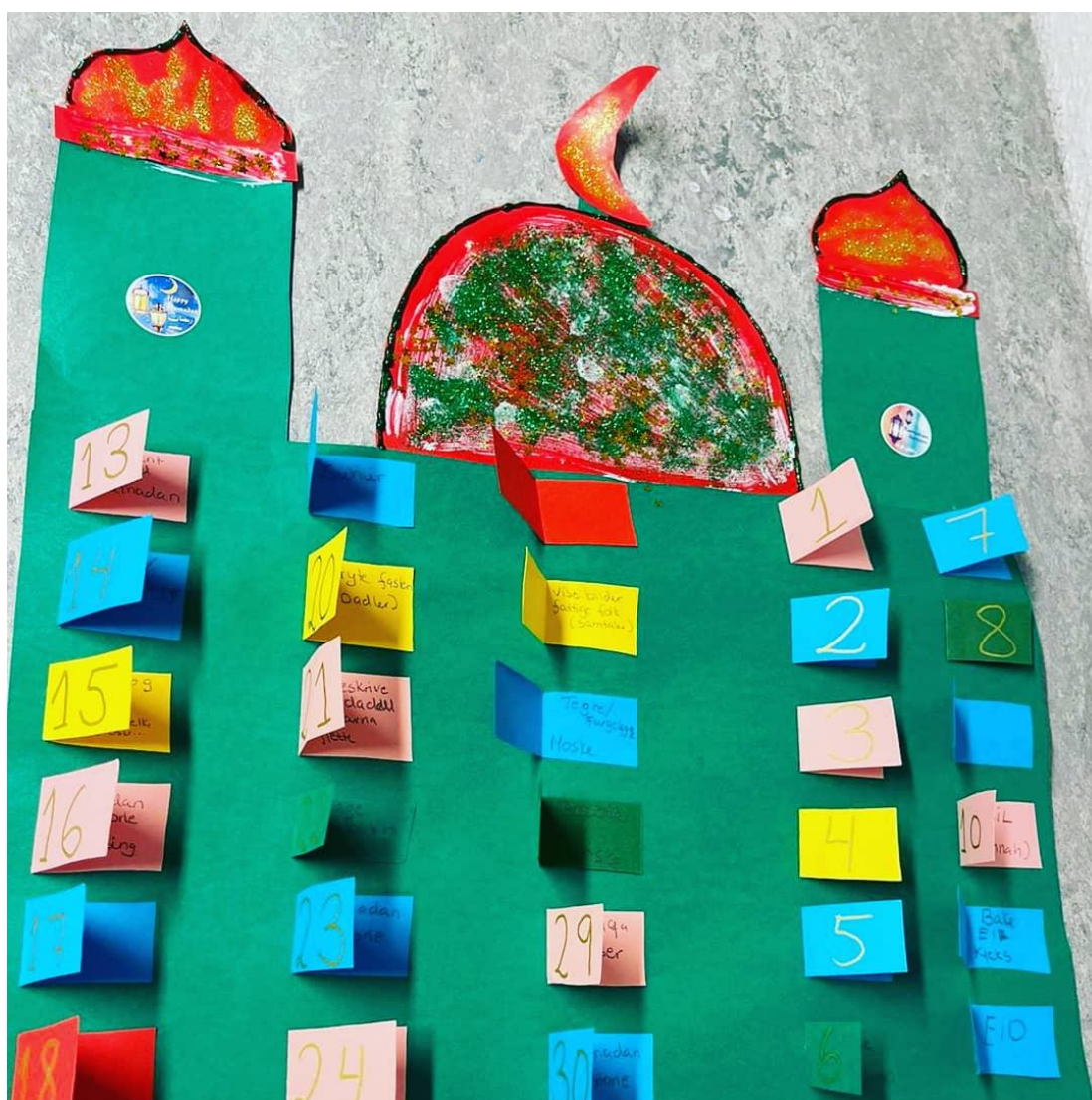
Islam

Barneheten skal bruke de islamske grunnverdier til å styrke grunnlaget for arbeidet med sosial kompetanse.

Barnehaugen skal byggast på felles grunnleggjande verdier, som respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgjeving, likestilling og solidaritet.

Våre tiltak:

- ◆ Barna blir kjent med islamske historier og fortellinger, som underbygger grunnleggende verdier.
- ◆ Barna blir kjent med noen profeter i islam. Barna får kunnskap om hajj, id, ramadan, almisser og bønnen.
- ◆ Barnehagen markerer islamske høytider, som id, ramadan og hajj.
- ◆ Barn blir kjent med grunnleggende verdier, som vi øver oss på å praktisere i barnehagen.

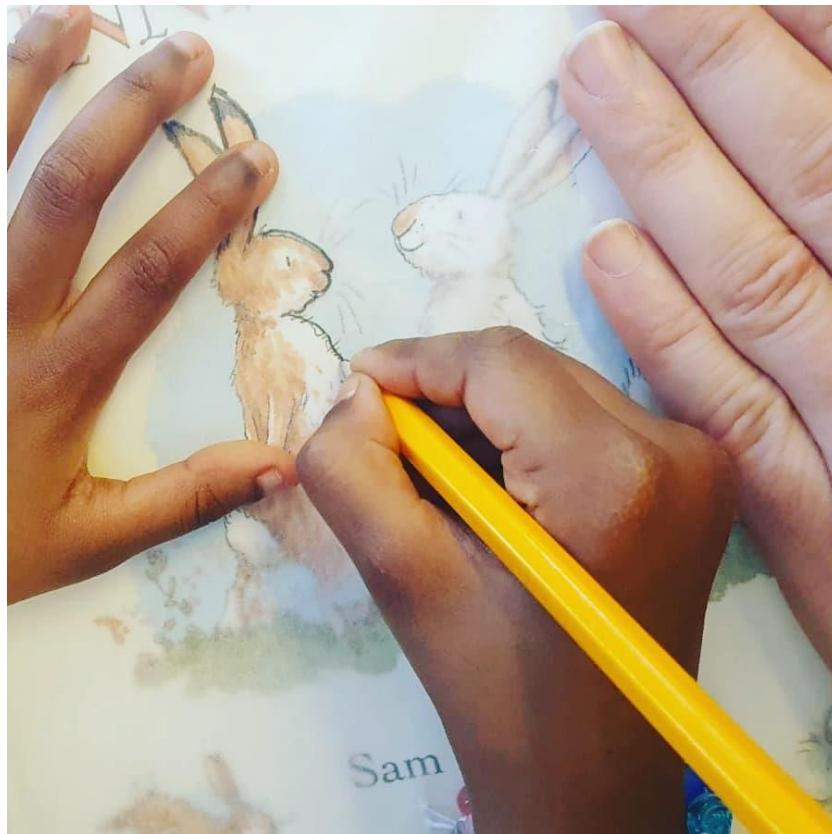

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen.

Våre tiltak

- ◆ Foreldrene får informasjon om tilvenningen i et eget velkomstbrev.
- ◆ Vi tilbyr at foreldrene og barna kan komme på besøk i barnehagen før oppstartdato.
- ◆ Vi har en fleksibel tilvenningsperiode, og tett oppfølging med foreldre for å skape trygghet og gode samarbeidsforutsetninger.
- ◆ Vi har oppstartsamtaler innenfor 2 uker

Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra i et sosialt fellesskap.

Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser. Barnehagen skal fremme likestilling, og motvirke alle former for diskriminering.

Våre tiltak

- ◆ Vi setter ord på følelser og snakker om vennskap med barna.
- ◆ Vi skal legge stor vekt på gode relasjoner for å skape et best mulig lærings- og utviklingsmiljø for det enkelte barn og barnegruppen.
- ◆ Vi jobber kontinuerlig med sosial kompetanse i uformelle og formelle situasjoner.
- ◆ Barna får gruppetilhørighet ved å gi dem felles opplevelse gjennom turer, samlinger, smågrupper og prosjektarbeid.
- ◆ Personalet gir barna positive og personlige tilbakemeldinger som er konkrete i henhold til en god handling.
- ◆ Voksne er gode rollemodeller; Vi er bevisste hvordan vi snakker til og om andre. Vi støtter og veileder barna i lek og aktiviteter.
- ◆ Fokus på vennskap og lek som fremmer vennskap, respekt og toleranse. Dette som forebygging og beskyttelse mot mobbing.
- ◆ Vi har null toleranse for mobbing, og personalet benytter seg av grunnleggende kunnskap om forebygging og håndtering av mobbing for å avdekke og hjelpe utsattebarn i samarbeid med de foresatte.
- ◆ Barnehagen har utarbeidet en handlingsplan mot mobbing.
- ◆ Alle barn skal ha noen å leke med.

Omsorg

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan knytte seg til personalet og til hverandre. I barnehagen skal alle barna bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagen skal forebygge og avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.

Våre tiltak

- ◆ Vi løfter bevisst frem positive handlinger fra barn-barn, barn-voksen.
- ◆ Vi har alltid et fang å sitte på, og lytter og anerkjenner følelsene barna uttrykker.
- ◆ Personalet er bevisst at de er rollemodeller for barna. For å utvikle empati må du bli møtt empatisk.
- ◆ Personalet tilegner seg nødvendig kunnskap gjennom kurs, fagdager og seminarer om å avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.

Læring

Barna skal oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst.

Barnehagen skal sørge for utvikling og progresjon innenfor alle fagområdene i rammeplanen. Barnehagen skal støtte og berike barnas initiativ og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner.

Våre tiltak

- ◆ Barnehagen introduserer nye aktiviteter, temaer, fenomener, materialer og redskaper som utvider barnas erfaringer i et utforskende miljø.
- ◆ Barnehagen tilrettelegger aktiviteter i mindre grupper gjennom hele dagen.
- ◆ Vi legger til rette for at barna skal få prøve forskjellige aktiviteter tilpasset barnas utviklingsnivå, slik at barna opplever mestring.
- ◆ Vi velger tema ut ifra barnas interesser og engasjement.
- ◆ Svare på spørsmål og undre seg sammen med barn.

Språk og kommunikasjon

Den språklige, kognitive og emosjonelle kompetanse barn utvikler i barnehagealder har betydning for senere kunnskapstilegnelse. Språklige ferdigheter i barnehagealderen legger grunnlaget for lesing og skriving i skolealder.

Språkarbeidet som gjøres i barnehagen er viktig for barns deltakelse i fellesskapet i barnehagen. Barnas utvikling av vennskap, inkludering i lek, felles opplevelser, kommunikasjon også videre er avhengig av at barnehagen har et godt språkmiljø.

Å støtte barns språkutvikling i hverdagssituasjoner i garderoben, under måltid, bleieskift, samlingsstund og lek er gylne øyeblikk for språkarbeid, og for å skape et godt språkmiljø.

Det er viktig at personalet involverer barna i hverdagssamtalene, legger til rette for at alle barna får delta språklig, og støtter barna i å bruke språk aktivt gjennom dagen. Barnehagen har også systematisk språkarbeid for både enkeltbarn og grupper i løpet av barnehageåret.

Det er mange språk representert i barnegruppen. Det er viktig at barna får oppleve at alle språk er verdsatte, og at det er en styrke å kunne snakke flere språk.

Vi vil at barna blant annet skal:

- ◆ Tilegne seg nye ord
- ◆ Lære nye ord på norsk, og andre språk, gjennom opplevelser sammen med andre i barnehagen
- ◆ Utvikler begrepsforståelse
- ◆ Bruker nye ord i kommunikasjon med andre og i lek
- ◆ Under seg over og leker med språket
- ◆ Sammenligner hva ting heter på forskjellige språk

Våre tiltak

- ◆ Jobber med nøkkelord
- ◆ Samarbeid med foresatte for å nøkkelord på flere språk
- ◆ Visualisere nøkkelord ved hjelp av bilder
- ◆ Bruke nøkkelord i lek og i ulike sammenhenger
- ◆ Samtale med barna i hverdagssituasjoner og bruke nøkkelord
- ◆ Leke i smågrupper
- ◆ Legge til rette for samtaler og språk
- ◆ Språkgrupper
- ◆ Ulike språkutviklingsprogram som for

eksempel Språskogen

- ◆ Bruke konkrete og visuell støtte, som dagstavle, under samlinger, eventyrstunder og andre aktiviteter
- ◆ Ansatte bruker trådsnelle med ord og begreper rundt halsen gjennom hele dagen.
- ◆ Observere om barna for eksempel bruker nye ord, om ordene brukes i samhandling med andre. Bruker barna språket mer, benytter barna nøkkelord og språket mer i lek.

Digital praksis

Barnehagen skal gi barna mulighet til å bruke digitale verktøy og teknologi i lek, læring og kreative prosesser.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Barnehagens ansatte skal utøve god digital dømmekraft i samarbeid med foresatte.

Våre tiltak:

- ◆ Vi bruker PC og prosjektor for å bli kjent med ulike temaer
- ◆ Personalet skal ha en bevisst og reflektert holdning til bruk av digitale verktøy i en pedagogisk sammenheng sammen med barna, for å støtte barnas utvikling og læring.
- ◆ Barna deltar i digitale prosesser.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede, og følelse av egenverd. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Våre tiltak

- ◆ Vi har stort fokus på kosthold.
- ◆ Vi har ansatt en kokk i fast 40 % stilling.
- ◆ Vi serverer to måltider tre ganger i uka, samt frukt og melk hver dag.
- ◆ Vi legger til rette for hvile etter 2. måltid.
- ◆ Vi tar alle barn på alvor.
- ◆ Barnehagen har et tett samarbeid med barnas foreldre/foresatte for å ivareta barnas psykiske og fysiske helse.
- ◆ Vi vil ta leken på alvor og fremme barnas relasjoner med andre mennesker via lek ved å være anerkjennende voksne som legger til rette for barnas individuelle forskjeller.
- ◆ Det er viktig for oss at alle barna trives i barnehagen.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.

Våre tiltak

- ◆ Vi skriver periodeplaner, ukeplaner og laster opp bilder med forklaring flere ganger i løpet av uka.
- ◆ Vi har planleggingsdager, personalmøter, pedagogisk ledermøter, avdelingsmøter og komité møter.
- ◆ Vi legger ut artikler på hjemmesiden med bilder og legger ut flere poster på instragram i løpet av uka.
- ◆ Vi tar bilder av og stiller ut barnas selvlagde produkter i barnehagen.

Samarbeid hjem – barnehage

Utvikle samarbeidet med foreldrene og invitere til reell medvirkning. Det er et mål at foreldrene brukes som en ressurs.

Tilby besøksdag i barnehagen. Gjennomføre foreldreveiledning ved behov.

Våre tiltak

- ◆ Daglig muntlig kontakt i leverings- og hentesituasjoner.
- ◆ Vi tilbyr to foreldresamtaler i løpet av et år eller flere etter behov.
- ◆ Vi har to foreldremøter i løpet av et år.
- ◆ Vi har SU møte to ganger i året.
- ◆ Vi gjør vår ytterst beste for å imøtekomme foreldre.
- ◆ Vi arrangerer foreldrekaffe og sommerfest i løpet av året.

Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Barnehagen legger til rette for at barna skal få trygg og god overgang til skole og eventuell skolefritidsordning.

Førskolebarna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldre for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Barnehagen legger til rette for de førskolebarna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Barna skal bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Våre tiltak

- ◆ Vi informerer foreldre om åpen dag på skolene.
- ◆ Barna er med i førskoleklubben, der barna gjøres kjent med regler og rutiner som også gjelder på skolen, som for eksempel, sitte på plassen sin, ta imot beskjeder, rekke opp hånda, vente på tur osv.
- ◆ Barna får erfart hvordan det er å sitte i et klasserom og hva slags regler som er viktige å

bli kjent med/lære.

- ◆ Barnehagen kontakter førskolebarnas foresatte for å få samtykke om å sende inne informasjon om enkeltbarn til skolen, etter behov.
- ◆ Barna er med på ulike aktiviteter som er undrende og motiverende for skolestart.

Progresjonsplan – de syv fagområdene

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

- ◆ Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter
- ◆ Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag i arbeidet med fagområdene
- ◆ Barnehagen skal bruke ulikt materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk i arbeidet med fagområdene

FAGOMRÅDE	3 – 4 år	5 – 6 år
Kommunikasjon språk og tekst	Tiltak: ◆ De voksne bruker bevisst ord og begreper i alle kontekster, spesielt som deltakende voksne i rollelek. ◆ Barna skal bli kjent med bøker og få leseglede. ◆ Høytlesning med rom for diskusjon blir en rutine i hverdagen. ◆ De voksne oppmuntrer barna til å ha samtaler. Dialogisk lesning med vekt på fokusord. ◆ Vi bruker sanger, rim og regler. ◆ Vi deler barna inn i smågrupper med fokus på språklæring gjennom spill og andre spennende aktiviteter. ◆ Vi bruker trådsnelle med ord og begreper. ◆ Vi bruker dagstavle. ◆ Ekstra språkgrupper for de barna, som har behov for det. ◆ Besøke bibliotek	Tiltak: ◆ De voksne bruker bevisst ord og begreper, spesielt som deltakende voksne i rollelek. ◆ Høytlesning med rom for diskusjon blir en rutine i hverdagen. ◆ De voksne oppmuntrer barna til å ha samtaler. ◆ Dialogisk lesning med vekt på fokusord. ◆ Vi drar til biblioteket. ◆ Vi drar til Litteraturhuset. ◆ Vi tar i bruk digitale apper. ◆ Vi bruker trådsnelle med ord og begreper. ◆ Vi bruker dagstavle. ◆ Vi har skoleklubb med ulike temaer. ◆ Ekstra språkgrupper for de barna, som har behov for det. ◆ Vi gir barna muligheter til å få erfaring med dramaaktiviteter og bli utfordret til å prøve til å fremføre selv.

FAGOMRÅDE	3 – 4 år	5 – 6 år
Kunst, kultur og kreativitet	Tiltak: ◆ Barns egen medvirkning til kunstnerisk utfoldelse ◆ Telle, synge, hilse på ulike språk ◆ Smake, lukte, danse, høre, se (for eksempel høre på ulike type musikk og smake mat fra ulike land.) ◆ Vi har fokus dramatisering med barna. ◆ Barna blir kjent med samenes kultur- Samens dag blir markert. ◆ Barna får oppleve magiske opplevelser. ◆ Voksne tilrettelegger for magisk lek og opplevelser. ◆ Fantasidag i barnehagen. ◆ Barna blir kjent med likheter og ulikheter. ◆ Stimulere barnas fantasi. ◆ Vi skal bidra til at barna føler stolthet og glede over egen kulturell tilhørighet. ◆ Vi tilrettelegger det fysiske miljøet og tilbyr rekvisitter for at barn skal få utfolde seg og videreutvikle sin dramatiske lek	Tiltak: ◆ Gi barna kunstopplevelse. For eksempel dra til barnas kunstmuseum og sansehuset. Deretter lage sitt eget kunstuttrykk. ◆ Lære å synge på ulike språk. ◆ Høre på musikk fra andre land. ◆ Lage hemmelige ord og tøyseord. ◆ Vi dramatiserer med barna. ◆ Barna blir kjent med samenes kultur. Samens dag blir markert. Barna får oppleve magiske opplevelser. ◆ Voksne tilrettelegger for magisk lek og opplevelser. ◆ Fantasidag i barnehagen. ◆ Vi skal bidra til at barna føler stolthet og glede over egen kulturell tilhørighet. ◆ Vi tilrettelegger det fysiske miljøet og tilbyr rekvisitter for at barn skal få utfolde seg og videreutvikle sin dramatiske lek

FAGOMRÅDE	3 – 4 år	5 – 6 år
Kropp, bevegelse, mat og helse	Tiltak: ♦ Vi skal ha faste skogsturer ♦ Delta i orinteringsløp/natursti ♦ Barna får ulike typer og utfordrende fysiske aktiviteter. ♦ Barna blir kjent med hva slags mat er bra for kroppen. ♦ Barna er deltaktiv under matlaging. ♦ Vi øver oss på god hygiene. ♦ Utforske med maten. ♦ Tilbud om «barn i sal». ♦ «Blime» sangen. ♦ Bli kjent med hvordan kroppen er bygd ♦ Starte med sunne matvaner ♦ Aketurer ♦ Vi tilrettelegger og oppmuntrer barna til å bli selvstendige.	Tiltak: ♦ Delta i orienteringsløp/natursti. ♦ Barna lager hinderløype ♦ Enkel anatomi og kroppens funksjoner. ♦ Barna er delaktig under matlaging. ♦ Barna får informasjon om hva som skjer med kroppen hvis man har usunne matvaner. ♦ Vi øver oss på god hygiene. ♦ Utforske med maten. ♦ Tilbud om skiskole og svømming. ♦ «Blime» sangen. ♦ Aketurer ♦ Vi tilrettelegger og oppmuntrer barna til å bli selvstendige.

FAGOMRÅDE	3 – 4 år	5 – 6 år
Natur, miljø teknologi	Tiltak: ♦ Tur til sjø, skog, bymiljø og park. ♦ Oppleve naturen via sanser og få mer kunnskap om den. ♦ Sortere papir, glass, metall, plast og naturavfall. ♦ Så frø, se det spire og gro. ♦ Tur til Zoologisk museum og Botanisk hage. ♦ Bli kjent med årstider. ♦ Vi deltar i ruskenaksjon. ♦ Vi har naturbingo.	Tiltak: ♦ Stille filosofiske spørsmål om de ulike stedene. ♦ Gi utfordrende naturoppgaver som for eksempel «hvem greier å finne skjell?». ♦ Sortere papir, glass, metall, plast og naturavfall. ♦ Gjøre eksperimenter. ♦ Besøk til teknisk museum. ♦ Vi deltar i ruskenaksjon. ♦ Bli kjent med bærekraftig utvikling. ♦ Vi har naturbingo

FAGOMRÅDE	3 – 4 år	5 – 6 år
Etikk, religion og filosofi	Tiltak: ◆ Bli kjent med Id- og juletradisjoner, og andre livssyn som er representert i barnehagen. ◆ Undre seg sammen med barna. ◆ Lære om at ulikheter kan være positivt, ulike personligheter og utseende er en del av mangfoldet. ◆ Reflektere over likheter og ulikheter.	Tiltak: ◆ Bli kjent med Id- og juletradisjoner, og andre livssyn som er representert i barnehagen. ◆ Undre seg sammen med barna ◆ Reflektere, repetere og samtaleover de ulike livssyn. ◆ Gjøre noen eksperimenter. ◆ Bli kjent med begreper og densbetydning, som for eksempel diskriminering, rasisme og mobbing. ◆ Rollespill om mobbing sammen med barna.

FAGOMRÅDE	3 – 4 år	5 – 6 år
Antall, rom og form	Tiltak: ◆ Gjennom lek som Kim's lek med former. ◆ Måle høyden til barnet. ◆ Tilrettelegge for eksperimenter ◆ Lek som kongen befaler. ◆ Barna blir kjent med geometriske former. ◆ Barna blir kjent med målenheter. ◆ Barna øver på tallforståelse. ◆ Å få romforståelse. Leke miljøer – skape nye variasjoner.	Tiltak: ◆ Finne former ute i naturen. ◆ Sammenligne ulike gjenstanders lengde, som for eksempel pinner, ◆ Romforståelse, lage hus av pappeske. ◆ Delta i matlaging – måle og veie ingredienser ◆ Magiske eksperimenter med barn. ◆ Barna blir kjent med målenheter.

FAGOMRÅDE	3 – 4 år	5 – 6 år
Nærmiljø og samfunn	Tiltak: ◆ Være bevisst på å bruke begreper. ◆ Snakke om regler før man går påtur. ◆ Henge opp skilter i barnehagen, med spesielt fokus på trafikklys. ◆ Bli kjent med nærområdet. ◆ Organisere rusken ◆ Organisere brannvernuke. ◆ Markere FN dagen ◆ Markere 17. mai	Tiltak: ◆ Bli kjent med skilter. ◆ Opplevelsesturer i nærmiljøet. (Botanisk hage, museer, moskeer osv) ◆ Bli kjent med skoler i nærheten. ◆ Organisere rusken ◆ Organisere brannvernuke. ◆ Markere FN dagen ◆ Markere 17. Mai ◆ Barna blir kjent med nødnummer 110. 112 og 113.

Styringsdokumenter

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barnas beste (Kunnskapsdepartementet 2011:8).

Barnehagens styringsdokumenter

Lov om barnehager

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Vedtekter for Mosaikk Urtehagen Barnehager AS

Budsjett for Mosaikk Urtehagen Barnehager AS

Faglig ansvarlig for årsplanen: Javaria Tanveer

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg den: 17.02.2023